

Mental Helse

Vedtekter 2022–2024

Innhold

KAPITTEL I

Organisasjonens navn og formål 6

§ 1 Organisasjonens navn og formål	6
§ 2 Virksomhet	7
§ 3 Medlemskap	7
§ 4 Medlemslister	8
§ 5 Finansiering – medlemskontingent	8
§ 6 Ansettelse	9
§ 7 Habilitet i saksbehandlinger for medlemmer av Mental Helse	9
§ 8 Sanksjoner	10
§ 9 Landsmøtet	11
§ 10 Saker som skal behandles på ordinært landsmøte	13
§ 11 Ledermøtet	15
§ 12 Ledermøtets oppgaver	15
§ 13 Sentralstyret	16
§ 14 Revisjon	17
§ 15 Oppløsning	17

KAPITTEL II

Fylkeslagenes formål og virksomhet 19

§ 16 Fylkeslagenes navn og formål	19
§ 17 Finansiering	20
§ 18 Årsmøte	20
§ 19 Saker som skal behandles på ordinært årsmøte	22
§ 20 Møteledelse og stemmegivning på årsmøtet	23
§ 21 Styrets oppgaver	24
§ 22 Oppløsning	25

KAPITTEL III

Lokallagenes formål og virksomhet 27

§ 23 Lokallagets navn og formål 27

§ 24 Finansiering 28

§ 25 Årsmøtet 28

§ 26 Saker som skal behandles på ordinært årsmøte 30

§ 27 Møteledelse og stemmegiving på årsmøtet 31

§ 28 Styrets oppgaver 32

§ 29 Oppløsning 33

VEDLEGG 35

Vedlegg 1 – Praktisk rettleiding for vurdering av inhabilitet hos tillitsvalgte i Mental Helse 36

Vedlegg 2 – Etske retningslinjer for Mental Helse 38

Vedlegg 3 – Retningslinjer for kontrollutvalgets arbeid 44

Vedlegg 4 – Retningslinjer for valgkomitéens arbeid 46

Foto: Emilie Gjengedal Vatnøy

KAPITTEL I

Organisasjonens navn og formål

§ 1 Organisasjonens navn og formål

1.1

Organisasjonens juridiske navn er:

Mental Helse

Mental Helse (fylkets /fylkenes navn)

Mental Helse (kommunens / kommunenes / bydelers navn eller geografisk område ut over en kommune).

Organisasjonens samiske navn er: Mentála Dearvašvuohta

Organisasjonens internasjonale navn er: Mental Health Norway.

Organisasjonen er partipolitisk uavhengig, og livssynsøytral.

Organisasjonen skal sikre at personer med psykiske helseproblemer og/eller pårørende har flertall i alle styrende organer sentralt, og i fylkes- og lokallag.

1.2

Mental Helse er en medlemsorganisasjon for alle mennesker med psykiske helseproblemer, pårørende og andre interesserte. Mental Helse arbeider for at alle kan leve et meningsfylt liv og oppleve egenverd og mestring.

Mental Helses formål oppnås gjennom politisk påvirkningsarbeid, folkeopplysning, systematisk innhenting og formidling av brukererfaringer og ved å skape møteplasser for våre medlemmer og andre interesserte.

§ 2 Virksomhet

2.1

Mental Helse skal ha fylkeslag som dekker alle fylker, og medvirke til å ha lokallag som dekker alle landets kommuner.

Organisasjonens generalsekretær med tilhørende stab betjener de ulike organisasjonsleddene. Sentralstyret har arbeidsgiveransvaret for generalsekretær og skal føre tilsyn med daglig ledelse. Generalsekretær har arbeidsgiveransvaret for øvrige ansatte.

Sentralstyret har det overordnede ansvaret for Mental Helses virksomhet i Oslo og Skien, mens generalsekretær har ansvar for den daglige driften.

Mental Helses samfunnspolitiske program og strategidokument danner grunnlaget for organisasjonens virksomhet i landsmøteperioden.

§ 3 Medlemskap

3.1

I organisasjonen kan det tegnes følgende medlemskap:

- Hovedmedlem
- Husstandsmedlem
- ungdomsmedlemskap for medlemmer til og med 25 år

Alle medlemskap teller som en stemme og er likeverdige.

Det kan også tegnes støttemedlemskap for bedrifter, men dette gir ingen organisatoriske rettigheter.

Medlemmer i Mental Helse er normalt tilsluttet lokallaget i sitt geografiske område og tilhørende fylkeslag.

Det er anledning til å flytte medlemskapet til et annet lokallag med tilhørende fylkeslag.

Der lokallag ikke finnes, står medlemmet fritt til å velge lokallagstilslutning.

Der medlemmer ikke er tilsluttet lokallag, vil medlemmet stå tilsluttet fylkeslaget der de bor.

3.2

Gyldig medlemskap, som gir fulle organisatoriske rettigheter, oppnås ved innbetaling av kontingent for inneværende kalenderår.

3.3

Utmelding skjer ved henvendelse til Mental Helse sentralt.

§ 4 Medlemslister

4.1

Medlemslister er konfidensielle. Informasjon fra disse skal kun håndteres internt i styrene. Det er ikke anledning til å utlevere informasjon fra våre medlemslister til noen utenfor Mental Helse. Unntak fra dette må behandles av sentralstyret.

Valgkomiteen har tilgang til medlemslistene i sitt lag.

§ 5 Finansiering – medlemskontingent

5.1

Organisasjonens virksomhet finansieres gjennom medlemskontingent, offentlige tilskudd og gjennom midler fra andre interesserte. Ingen finansiering må være i strid med organisasjonens overordnede formål, verdier og etiske retningslinjer, eller endre organisasjonens uavhengighet.

5.2

Midler som tilfaller organisasjonen enten gjennom offentlige tilskudd, kontingentandel, innsamlede midler, lotteri eller annet, er Mental Helses eie, og kan ikke gis bort eller doneres til andre formål.

5.3

Medlemskontingenten fastsettes av landsmøtet, og fordeles med 45 % til fylkeslag og 55 % til lokallag.

5.4

Medlemskontingenten innkreves av organisasjonen sentralt. Dersom lag har utestående fakturaer, kan disse motregnes kontingenten.

5.5

Avregning og oppgjør av den innbetalte kontingent mellom sentralledet, fylkeslag og lokallag skal skje i løpet av første halvår etter at utfylt og signert årsrapport med tilhørende årsmelding, revidert regnskap og årsmøteprotokoll er mottatt.

Årsmelding og årsregnskap må være underskrevet av hele styret.

5.6

Sentralstyret kan til enhver tid kreve bokettersyn i fylkes- og lokallag.

§ 6 Ansettelser

6.1

Arbeidsgiveransvaret skal følge det organisasjonsledd som har ansettelsesmyndighet.

6.2

Ansatte kan ikke ha tillitsverv i det samme styre som har arbeidsgiveransvaret for vedkommende. Tillitsvalgte kan ikke ha et ansettelsesforhold i det styret de er tilknyttet.

Bestemmelsen gjelder ikke tidsavgrensede prosjekter med varighet inntil tre år.

§ 7 Habilitet i saksbehandlinger for medlemmer av Mental Helse

7.1

Habilitetsspørsmål skal avgjøres i tråd med organisasjonens retningslinjer for vurdering av habilitet.

§ 8 Sanksjoner

8.1

Sanksjoner kan iverksettes overfor medlemmer som setter seg ut over organisasjonens vedtekter, vedtak, etiske retningslinjer, eller opptrer på en måte som er egnet til å skade Mental Helses målsettinger og virksomheter innad og utad.

Til enhver tid gjeldende rutine for behandling av sanksjonsaker er tilgjengelig på www.mentalhelse.no.

8.2

Saker om sanksjoner behandles av sentralstyret med virkning fra vedtak er fattet.

Kontrollutvalget skal ikke være til stede under behandling av sanksjonsaker.

Fylkesstyret kan midlertidig suspendere et medlem inntil saken er ferdigbehandlet av sentralstyret. Behandlingstiden er satt til 3 måneder.

8.3

I sanksjonsaker har alle parter rett til å uttale seg før vedtak fattes.

8.4

Sentralstyret kan på eget initiativ, i ekstraordinære situasjoner med minst 2/3 flertall og med øyeblikkelig virkning, utelukke, suspendere eller ekskludere medlemmer.

8.5

Alle parter kan innen en frist på 1 måned påklage vedtaket til kontrollutvalget. Det kreves 2/3 flertall for å oppheve et sanksjonsvedtak.

§ 9 Landsmøtet

9.1

Landsmøtet er organisasjonens høyeste myndighet. Landsmøtet avholdes hvert annet år. Landsmøtet skal avholdes innen utgangen av november måned.

9.2

Ekstraordinært landsmøte skal avholdes når sentralstyret eller ledermøtet finner det nødvendig, eller når minst 1/3 av fylkeslagene skriftlig krever det.

Samtidig skal det opplyses hvilken sak som ønskes behandlet.

9.3

I tillegg til fylkesleder skal hvert fylkeslag, uansett medlemstall, ha fem årsmøtevalgte delegater, med inntil seks varadelegater i nummerert rekkefølge.

For å kunne møte og delta i landsmøtets forhandlinger må alle delegatene ha gyldig medlemskap.

Til landsmøtet kan følgende møte:

Med tale, forslags- og stemmerett:

- fylkeslagenes leder i tillegg til de valgte delegatene nevnt i første ledd.
- sentralstyrets medlemmer.

Med tale- og forslagsrett:

- varamedlemmer til sentralstyret.
- generalsekretær.

Generalsekretær kan delegere talerett videre til saksbehandler.

Med talerett:

- leder av kontrollutvalget og leder av valgkomiteen, eller de(n) utvalgene utpeker, har talerett under behandling av sin sak.

Uten tale-, forslags- eller stemmerett:

- Observatører.

9.4

Alle saker som ønskes behandlet av det ordinære landsmøtet, må være innsendt til sentralstyret senest tolv uker før møtet tar til.

9.5

Melding om ordinært landsmøte med tidsfrister skal skje skriftlig til fylkeslagene innen seksten/16 uker før møtet.

Innkalling med sakspapirer til landsmøtet skal skje skriftlig til alle fylkeslag med fire ukers varsel for ordinært landsmøte, og to ukers varsel for ekstraordinært landsmøte.

9.6

Alle utgifter til fylkeslagenes representasjon på ordinært og ekstraordinært landsmøte dekkes av fylkeslagene etter en reisefordeling fastsatt av sentralstyret.

For at fylkeslagets representanter skal oppnå fulle rettigheter på landsmøtet må denne innbetalingen ha funnet sted minst ti uker før ordinært landsmøte, og én uke ved ekstraordinært landsmøte.

I tillegg må signert årsrapport med tilhørende årsmelding, revidert og godkjent regnskap, revisjonsberetning og årsmøteprotokoll fra fylkeslaget være innsendt.

9.7

Med de unntak som følger av de fastsatte vedtekter treffes alle beslutninger med alminnelig flertall av de avgitte stemmer. Sentralstyret har ikke stemmerett i spørsmål om ansvarsfrihet.

Ved stemmelikhet skal saken åpnes for ny debatt og en andre avstemning. Dersom det fortsatt er stemmelikhet på andre votering, avgjøres saken ved loddtrekning.

9.8

Alle valg foregår skriftlig dersom det foreligger flere forslag til kandidater til det enkelte verv, eller hvis en av representantene ber om det.

Avstemninger i øvrige saker gjennomføres ved åpen stemmegivning, med mindre minst en av representantene ber om skriftlig avstemning.

9.9

Det føres protokoll over landsmøtets forhandlinger. Alle forslag, vedtak og valg føres inn i protokollen, som skal godkjennes av de valgte protokollunderskriverne.

§ 10 Saker som skal behandles på ordinært landsmøte

10.1

Konstituering av landsmøtet:

- godkjenning av landsmøtorepresentantene.
- godkjenning av innkalling og dagsorden.
- valg av to møteledere og to sekretærer for landsmøtet.
- fastsettelse av forretningsorden.
- valg av to protokollunderskrivere.
- valg av tellekorps.

10.2

Årsmeldinger, reviderte regnskap og kontrollutvalgets rapport skal legges frem for landsmøtet til orientering.

10.3

Spørsmål om ansvarsfrihet for sentralstyret.

10.4

Fastsettelse av Samfunnspolitisk program og Strategidokument for kommende landsmøteperiode, etter innstilling fra ledermøtet.

10.5

Fastsettelse av medlemskontingent for de neste to kalenderårene for de forskjellige medlemsgrupper etter § 3, skjer etter innstilling fra sentralstyret.

10.6

Fastsettelse av honorar/ godtgjørelse for sentrale tillitsvalgte, komiteer, utvalg og som også innbefatter studieledersamlinger.

10.7

Eventuelle forslag om endringer av organisasjonens vedtekter.

Endringer i vedtektene kan bare foretas med 2/3 flertall av stemmene på organisasjonens ordinære landsmøte.

Forslag til vedtektsendringer må framsettes skriftlig, med begrunnelse, og være tilsendt sentralstyret senest tolv uker før landsmøtet avholdes. Sentralstyret avgir innstilling til forslaget.

10.8

Fastsette etiske retningslinjer, retningslinjer for vurdering av inhabilitet, retningslinjer for kontrollutvalgets – og valgkomitéens arbeid.

10.9

Saker som fremmes i samsvar med § 9.4.

10.10

Fastsettelse av rådgivende budsjett for de neste to kalenderår.

10.11

Valg av kontrollutvalg med leder og fire medlemmer etter innstilling fra valgkomiteen.

Kontrollutvalget utfører sitt verv i henhold til vedtatte retningslinjer.

Kontrollutvalget kan i funksjonstiden ikke inneha andre verv i organisasjonen.

10.12

Valg av sentralstyret på syv medlemmer, bestående av landsleder, 1. og 2. nestleder, fire styremedlemmer, samt fire varamedlemmer i nummerert rekkefølge etter innstilling fra valgkomiteen. Studieleder konstitueres av sentralstyret blant styremedlemmene.

Ansatte har to representanter i sentralstyret. Disse velges av de ansatte for landsmøteperioden. Landsleder, 1. og 2. nestleder kan i funksjonstiden ikke inneha andre verv i organisasjonen.

Sentralstyremedlemmer kan i funksjonstiden ikke inneha lederverv på fylkesnivå i organisasjonen.

10.13

Valg av valgkomité med leder, fire medlemmer og tre varamedlemmer i nummerert rekkefølge etter innstilling fra valgkomiteen. Valgkomiteen kan ikke inneha verv i organer de skal innstille kandidater til, med unntak av valgkomité.

Valgkomiteen utfører sitt verv i henhold til vedtatte retningslinjer.

10.14

Valgkomiteens innstilling i §10.11, 10.12 og 10.13 sendes ut sammen med de øvrige sakspapirene til landsmøtet.

§ 11 Ledermøtet

11.1

Ledermøtet er organisasjonens rådgivende organ mellom landsmøtene.

11.2

Ledermøtet består av årsmøtevalgte fylkesledere og en nestleder, samt sentralstyrets medlemmer. Det velges to vararepresentanter i nummerert rekkefølge fra fylkesstyret på fylkesårsmøte.

Ledermøtets medlemmer har møteplikt.

Sentralstyret og generalsekretæren har tale- og forslagsrett, og generalsekretær kan delegere talerett videre til saksbehandler.

11.3

For å kunne møte og delta på ledermøtet må man ha gyldig medlemskap.

Signert årsrapport med tilhørende årsmelding, revidert og godkjent regnskap, revisjonsberetning og årsmøteprotokoll fra fylkeslaget må være innsendt.

Det skal føres referat fra ledermøtet der alle anbefalinger til sentralstyret føres inn. Referatet godkjennes av to valgte referatunderskrivere.

§ 12 Ledermøtets oppgaver

12.1

Ledermøtet holdes minst to ganger i året. Saker som skal behandles på ledermøtet sendes ut til representantene minst to uker før møtet.

12.2

Ledermøtet utøver sitt virke gjennom anbefalinger til sentralstyret vedrørende organisasjonens politikk og drift.

Ledermøtet innstiller på Samfunnspolitisk program og Strategi til Landsmøtet jf. § 10.4.

§ 13 Sentralstyret

13.1

Sentralstyret er øverste myndighet i organisasjonen mellom landsmøtene og har ansvaret for driften av organisasjonen, herunder organisasjonens generalsekretær med stab, og kan delegere myndighet til denne.

Sentralstyret godkjenner årsmelding og årsregnskap.

13.2

Sentralstyret skal ha et arbeidsutvalg bestående av landsleder, 1. og 2. nestleder.

Ved behov kan sentralstyret velge å supplere arbeidsutvalget med andre medlemmer fra sentralstyret. Generalsekretær inngår i arbeidsutvalget.

Arbeidsutvalgets mandat vedtas av sentralstyret i starten av landsmøteperioden.

13.3

Sentralstyremøter skal avholdes så ofte virksomheten og forvaltningen av organisasjonens midler tilsier det.

Sentralstyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styremedlemmene er til stede. Ved stemmelikhet avgjøres saken med lederens dobbeltstemme.

Generalsekretæren har tale- og forslagsrett, og kan delegere talerett videre til saksbehandler.

Det skal føres protokoll over forhandlingene i sentralstyret og i arbeidsutvalget.

Protokollen godkjennes elektronisk.

13.4

Sentralstyret er ansvarlig overfor landsmøtet.

Godkjente møteprotokoller fra sentralstyremøter skal fortløpende gjøres tilgjengelig.

13.5

Sentralstyret kan blant organisasjonens medlemmer oppnevne utvalg med spesielle arbeidsoppgaver. Mandat og instruks fastsettes av sentralstyret.

13.6

Sentralstyret velger blant organisasjonens medlemmer representanter til samarbeidende eksterne organisasjoner og organer, samt eventuelle legater og fond som organisasjonen administrerer.

13.7

Sentralstyret har ansvar for å kreve inn medlemskontingenten og for føring av organisasjonens regnskaper i henhold til god regnskapsskikk.

13.8

Sentralstyret kan vedta at lokallag som har vært inaktive i mer enn tre år slettes fra Brønnøysundregistrene. Lagets aktiva overføres til fylkeslaget til bruk for reetablering av lokallaget eller annen aktivitet i området.

§ 14 Revisjon

14.1

Sentralstyret velger registrert eller statsautorisert revisor til revidering av hovedorganisasjonens regnskaper.

§ 15 Oppløsning

15.1

Oppløsningsvedtak må skje med 2/3 flertall på to påfølgende landsmøter hvor det ene er ordinært.

15.2

Opphører organisasjonen, skal midlene anvendes til beste for psykisk helse, etter beslutning av det siste landsmøtet som gjør endelig vedtak om oppløsning.

KAPITTEL II

Fylkeslagenes formål og virksomhet

§ 16 Fylkeslagenes navn og formål

16.1

Fylkeslagets navn er:

Mental Helse ..... (fylkets / fylkenes navn, eventuelt det som tillates dersom ikke fylkets navn tillates brukt).

Angående medlemskap, se § 3.1.

16.2

Fylkeslagene er selvstendige juridiske enheter, og skal ha sine egne organisasjonsnumre.

Fylkeslagene er underlagt, og skal arbeide i samsvar med organisasjonens vedtak, vedtekter og øvrige styringsdokumenter. De har også som oppgave å organisere og koordinere organisasjonens arbeidsoppgaver i fylkene.

16.3

Fylkeslagene er kontaktleddet mellom lokallagene og sentralstyret.

Saker som ønskes behandlet sentralt sendes til sentralstyret med kopi til involverte parter.

§ 17 Finansiering

17.1

Fylkeslagets virksomhet finansieres gjennom kontingentandelen som tilfaller fylkeslaget, offentlige tilskudd og gjennom midler fra andre interesserte.

Ingen finansiering må være i strid med organisasjonens overordnede formål, verdier og etiske retningslinjer, eller endre organisasjonens uavhengighet.

Det er ikke anledning til å ta opp lån, såfremt dette ikke er godkjent av et årsmøte med 2/3 flertall.

17.2

Midler som tilfaller organisasjonen enten gjennom offentlige tilskudd, kontingentandel, innsamlede midler, lotteri eller annet, er Mental Helses eie, og kan ikke gis bort eller doneres til andre formål.

17.3

Tilbakeføring av kontingentandel til fylkeslagene skal skje innen utgangen av første halvår, og etter at signert årsrapport med tilhørende årsmelding, årsregnskap og årsmøteprotokoll, samt revisjonsberetning er sendt fra fylkeslaget til organisasjonen sentralt.

Årsmelding og årsregnskap må være underskrevet av hele styret.

17.4

Tilskudd som fordeles til fylkeslaget via organisasjonen, kan helt eller delvis holdes tilbake dersom fylkeslaget ikke rapporterer tilstrekkelig i henhold til vedtektene.

§ 18 Årsmøte

18.1

Årsmøtet er fylkeslagets høyeste myndighet.

18.2

Ordinært årsmøte skal avholdes hvert år innen utgangen av april måned.

18.3

Årsmøtet skal, sammen med saksliste og orientering om tidsfrister, gjøres kjent for lagets medlemmer senest seks uker før årsmøtet.

Alle sakspapirer, inkludert årsmelding og regnskap for fylkeslaget, samt valgkomitéens innstilling, skal gjøres tilgjengelig for lagets medlemmer minimum to uker før årsmøtet.

18.4

Saker som ønskes behandlet på ordinært årsmøte, må være innsendt til styret senest fire uker før møtet.

Innmeldte saker må være behandlet av styret før møtet.

18.5

Ekstraordinært årsmøte kan avholdes når fylkeslagets styre eller sentralstyret finner det nødvendig, eller når minst 1/3 av lokallagene skriftlig krever det, og samtidig opplyser hvilken sak som ønskes behandlet. Innkalling til ekstraordinært årsmøte med saksliste skal gjøres kjent for lagets medlemmer innen en uke før møtet finner sted.

18.6

Fylkeslaget kan søke sentralstyret om utsettelse av årsmøtet.

Dersom årsmøtet i et fylkeslag ikke blir holdt senest innen to måneder etter fristen, kan sentralstyret gjennomføre årsmøtet for fylkeslagets regning.

18.7

Sentralstyret har fullmakt til å sette et fylkesstyre under administrasjon dersom særskilte forhold krever dette. Det innebærer å avsette et valgt styre og innkalle til et nytt årsmøte.

Særskilte forhold vil si at styret ikke ivaretar lagets administrative oppgaver, lagets økonomi eller forholder seg til vedtatte styringsdokumenter og retningslinjer.

Ved behov kan sentralstyret oppnevne et interimsstyre som fungerer frem til årsmøte kan avholdes.

§ 19 Saker som skal behandles på ordinært årsmøte

19.1

Konstituering av årsmøte:

- navnefortegnelse over fremmøtte medlemmer med gyldig medlemskap.
- godkjenning av innkalling og dagsorden
- valg av møteleder og sekretær for årsmøtet.
- fastsettelse av forretningsorden
- valg av to protokollunderskrivere
- valg av tellekorps.

19.2

Årsmelding for årsmøteperioden og revidert regnskap for forrige kalenderår behandles og godkjennes.

19.3

Eventuelt fastsettelse av honorar / godtgjørelse for fylkesstyret behandles.

19.4

Saker som er foreslått etter § 18.4.

19.5

Fastsettelse av handlingsplan til neste årsmøte.

19.6

Fastsettelse av budsjett for inneværende kalenderår.

19.7

Valg av leder, nestleder eller 1. og 2. nestleder, kasserer og minimum to styremedlemmer. Valg av varamedlemmer i nummerert rekkefølge, for ett år av gangen.

Studieleder konstitueres av fylkesstyret blant styremedlemmene.

Styret velges normalt for to år, og det etterstrebtes at omtrent halvparten av styret velges hvert år.

19.8

Leder og en nestleder, valgt på fylkeslagets årsmøte, er fylkeslagets representanter i ledermøtet.

Det velges to vararepresentanter i nummerert rekkefølge fra fylkesstyret på fylkesårsmøtet.

19.9

Landsmøtedelegater velges på fylkeslagenes årsmøte før landsmøte, i henhold til §9.3.

19.10

Valg av valgkomité med leder, to medlemmer og varamedlem(mer) i nummerert rekkefølge etter innstilling fra valgkomitéen.

Valgkomiteen kan ikke inneha verv i organer de skal innstille kandidater til, med unntak av valgkomité.

19.11

Fylkeslagene må ha skriftlige avtaler med ekstern revisor, enten registrert eller statsautorisert revisor.

§ 20 Møteledelse og stemmegivning på årsmøtet

20.1

Årsmøtet ledes av en møteleder og sekretær som velges ved møtets åpning (jf. § 19.1).

20.2

For å kunne delta i møtets forhandlinger med tale-, forslags- og stemmerett, samt kunne være valgbar, må man ha gyldig medlemskap og være medlem av fylkeslaget.

Fylkeslagene kan gjennomføre årsmøtet ved bruk av delegater fra lokallagene. Øvrige medlemmer har da tale- og forslagsrett. Fylkeslaget kan innføre delegatordning ved først å ha vedtatt denne ordningen på foregående årsmøte.

20.3

Med de unntak som følger av vedtektene treffes alle beslutninger med alminnelig flertall av de avgitte stemmer.

Ved stemmelikhet skal saken åpnes for ny debatt og en andre avstemning. Dersom det fortsatt er stemmelikhet på andre votering, avgjøres saken ved loddtrekning.

20.4

Alle valg skal foregå skriftlig dersom det foreligger flere forslag til samme tillitsverv, eller når et medlem ber om det.

Avstemninger i øvrige saker gjennomføres ved åpen stemmegivning, med mindre minst en av representantene ber om skriftlig avstemning.

20.5

Fylkeslagets styre plikter å være til stede på årsmøtet. Det føres protokoll over årsmøtets forhandlinger. Alle forslag, vedtak og valg føres inn i protokollen, som skal godkjennes av de valgte protokollunderskriverne.

Fylkesstyret har ikke stemmerett i behandlingen av årsmelding og regnskap.

Signert årsrapport med tilhørende årsmelding, revidert og godkjent regnskap og årsmøteprotokoll skal uoppfordret sendes Mental Helse sentralt.

§ 21 Styrets oppgaver

21.1

Styret er fylkeslagets høyeste organ mellom årsmøtene og har det daglige ansvar for driften av fylkeslaget.

21.2

Styremøter skal holdes så ofte virksomheten og forvaltningen av fylkeslagets midler tilsier det.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styrets medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

21.3

Styret leder virksomheten i samsvar med vedtektene, organisasjonens øvrige styringsdokumenter, samt årsmøtevedtak.

21.4

Styret kan blant medlemmene oppnevne utvalg til spesielle oppgaver. Styret fastsetter instruks og mandat for slike utvalg.

21.5

Det skal føres protokoll fra styremøtene. Protokollen skal godkjennes på neste styremøte, eller elektronisk. Godkjente styremøteprotokoller skal sendes eller gjøres tilgjengelig for lokallagene i fylket.

21.6

Styret er ansvarlig for føring av fylkeslagets regnskaper i henhold til god regnskapsskikk. Regnskapet skal være revidert før det godkjennes av årsmøtet.

21.7

Ved inaktivitet på over ett år, overtar sentralstyret disponeringen av fylkeslagets midler.

21.8

Leder og kasserer, samt tillitsvalgte som underskriver på vegne av / tegner for fylkeslaget kan ikke være ektefelle / samboer, eller i nær familie i rett opp / nedadgående linje.

§ 22 Oppløsning

22.1

Oppløsningsvedtak må skje med 2/3 flertall på to påfølgende årsmøter, hvorav det ene er ordinært.

22.2

Ved oppløsning av et fylkeslag skal lagets aktiva ivaretas på best mulig måte av sentralledet, og skal anvendes til reorganisering av fylkeslag eller aktivitet innenfor samme geografiske område.

Foto: Emilie Gjengedal Vatnøy

KAPITTEL III

Lokallagenes formål og virksomhet

§ 23 Lokallagets navn og formål

23.1

Lokallagets navn er:

Mental Helse ..... (kommunens / kommunenes / bydelers navn eller geografisk område ut over en kommune).

Angående medlemskap, se § 3. 1.

23.2

Lokallaget er en selvstendig juridisk enhet, og skal ha sitt eget organisasjonsnummer. Lokallaget er underlagt, og skal arbeide i samsvar med, organisasjonens vedtak, vedtekter og øvrige styringsdokumenter i organisasjonen.

23.3

Lokallaget skal være kontaktleddet mellom medlemmene og fylkeslaget. Saker som lokallaget ønsker behandlet sentralt sendes sentralstyret med kopi til fylkeslaget.

23.4

Et lokallag stiftes ved at minimum tre medlemmer avholder et stiftelsesmøte hvor lokallaget tilsluttes Mental Helses vedtekter og et styre velges.

§ 24 Finansiering

24.1

Lokallagets virksomhet finansieres gjennom kontingentandelen som tilfaller lokallaget, offentlige tilskudd og gjennom midler fra andre interesserte. Mottatte midler skal ikke være i strid med lokallagets uavhengighet, organisasjonens overordnede formål, verdier og økonomiske og etiske retningslinjer.

Det er ikke anledning til å ta opp lån, såfremt dette ikke er godkjent av et årsmøte med 2/3 flertall.

24.2

Midler som tilfaller organisasjonen enten gjennom offentlige tilskudd, kontingentandel, innsamlede midler, lotteri eller annet, er Mental Helses eie, og kan ikke gis bort eller doneres til andre formål.

24.3

Tilbakeføring av kontingentandel fra fylkeslag til lokallag skal skje innen utgangen av første halvår, og etter at signert årsrapport, med tilhørende årsmelding, revidert årsregnskap og årsmøteprotokoll, er sendt fra lokallaget til Mental Helse sentralt med kopi til fylkeslaget.

Årsmelding og årsregnskap må være underskrevet av hele styret.

24.4

Tilskudd som fordeles til lokallag via organisasjonen, kan helt eller delvis holdes tilbake dersom et lokallag ikke rapporterer tilstrekkelig i henhold til vedtektene.

§ 25 Årsmøtet

25.1

Årsmøtet er lokallagets høyeste myndighet.

25.2

Ordinært årsmøte skal avholdes hvert år innen utgangen av februar måned.

25.3

Årsmøtet skal, sammen med saksliste og orientering om tidsfrister, gjøres kjent for lagets medlemmer senest fire uker før årsmøtet.

Alle sakspapirer, inkludert årsmelding og regnskap for lokallaget, samt valgkomitéens innstilling, skal gjøres tilgjengelig for lagets medlemmer minimum to uker før årsmøtet.

25.4

Saker som ønskes behandlet på ordinært årsmøte, må være innsendt til styret senest to uker før møtet. Innmeldte saker må være behandlet av styret før møtet.

25.5

Ekstraordinært årsmøte kan avholdes når lokallagets styre eller fylkeslaget finner det nødvendig, eller når minst 1/3 av medlemmene skriftlig krever det. og samtidig opplyser hvilken sak som ønskes behandlet.

Innkalling til ekstraordinært årsmøte med saksliste skal gjøres kjent for alle medlemmer innen én uke før møtet finner sted.

25.6

Dersom årsmøte i et lokallag ikke blir holdt senest innen to måneder etter fristens utløp, kan fylkeslaget gjennomføre årsmøte for lokallagets regning.

Lokallaget kan søke fylkeslaget om utsettelse av årsmøtet innen utgangen av februar.

25.7

Fylkeslaget eller sentralstyret har fullmakt til å sette et lokallagsstyre under administrasjon dersom særskilte forhold krever dette. Det innebærer å avsette et valgt styre og innkalle til et nytt årsmøte.

Særskilte forhold vil si at styret ikke ivaretar lagets administrative oppgaver, lagets økonomi, eller ikke forholder seg til vedtatte styringsdokumenter og retningslinjer.

Ved behov kan det oppnevnes et interimsstyre, som fungerer frem til årsmøte kan avholdes.

§ 26 Saker som skal behandles på ordinært årsmøte

26.1

Konstituering av årsmøte:

- navnefortegnelse over fremmøtte medlemmer med gyldig medlemskap
- godkjenning av innkalling og dagsorden
- valg av møteleder og sekretær for årsmøtet
- fastsettelse av forretningsorden
- valg av to protokollunderskrivere
- valg av tellekorps

26.2

Årsmelding for årsmøteperioden og revidert regnskap for forrige kalenderår behandles og godkjennes.

26.3

Eventuelt fastsettelse av honorar / godtgjørelse for styret behandles.

26.4

Saker som er foreslått etter § 25.4.

26.5

Fastsettelse av handlingsplan til neste ordinære årsmøte.

26.6

Fastsettelse av budsjett for inneværende kalenderår.

26.7

Valg av leder, kasserer og minimum ett styremedlem. Det er videre fritt opp til lokallagene å velge flere representanter til andre verv i lokallagsstyret.

Eventuelt valg av varamedlemmer, i nummerert rekkefølge, for ett år av gangen.

Styret velges normalt for to år, og det etterstrebtes at omtrent halvparten av styret velges hvert år.

26.8

Dersom fylkeslaget har valgt å avvikle årsmøte ved bruk av delegater, jf. § 20.2. velges delegater med vararepresentanter i nummerert rekkefølge til fylkeslagets årsmøte.

26.9

Valg av valgkomité på fortrinnsvis tre medlemmer, og varamedlem(mer) i rekkefølge etter innstilling fra valgkomitéen.

Valgkomiteen kan ikke inneha verv i organer de skal innstille kandidater til, med unntak av valgkomité.

26.10

Valg av to revisorer for lokallag som ikke har skriftlig avtale med eksternt registrert eller statsautorisert revisor.

§ 27 Møteledelse og stemmegiving på årsmøtet

27.1

Årsmøtet ledes av møteleder og sekretær som velges ved møtets åpning (jf. § 26.1).

27.2

For å kunne delta i møtets forhandlinger med tale-, forslags- og stemmerett, samt kunne være valgbar, må man ha gyldig medlemskap og være medlem av lokallaget.

27.3

Med de unntak som følger av vedtektene, treffes alle beslutninger med alminnelig flertall.

Ved stemmelikhet skal saken åpnes for ny debatt og en andre avstemning. Dersom det fortsatt er stemmelikhet på andre votering, avgjøres saken ved loddtrekning.

27.4

Alle valg skal foregå skriftlig dersom det foreligger flere forslag til samme tillitsverv, eller når et medlem ber om det.

Avstemninger i øvrige saker gjennomføres ved åpen stemmegiving, med mindre minst en av representantene ber om skriftlig avstemning.

27.5

Lokallagets styre plikter å være til stede på årsmøtet. Det føres protokoll over årsmøtets forhandlinger. Alle forslag, vedtak og valg føres inn i protokollen, som skal godkjennes av de valgte protokollunderskriverne.

Lokallagets styre har ikke stemmerett i behandlingen av årsmelding og regnskap.

Signert årsrapport med tilhørende årsmelding, revidert og godkjent regnskap og årsmøteprotokoll skal uoppfordret sendes Mental Helse sentralt, med kopi til fylkesstyret til orientering.

Årsmelding og årsregnskap må være signert av hele styret.

§ 28 Styrets oppgaver

28.1

Styret er lokallagets høyeste myndighet mellom årsmøtene og har det daglige ansvar for driften av lokallaget.

28.2

Styremøter skal holdes så ofte virksomheten og forvaltningen av lokallagets midler tilsier det.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styrets medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

28.3

Styret leder virksomheten i samsvar med vedtektene, organisasjonens øvrige styringsdokumenter, samt årsmøtevedtak.

28.4

Styret kan blant medlemmene oppnevne utvalg til spesielle oppgaver. Styret fastsetter instruks og mandat for slike utvalg.

28.5

Det skal føres protokoll fra styremøtene. Protokollen skal godkjennes på neste styremøte.

Godkjente styremøteprotokoller skal sendes eller gjøres tilgjengelig for fylkeslaget.

28.6

Styret er ansvarlig for føring av lokallagets regnskap i henhold til god regnskapsskikk. Regnskapet skal være revidert før det godkjennes av årsmøtet.

28.7

Ved inaktivitet på over et år, overtar det respektive fylkeslaget disponeringen av lokallagets midler.

28.8

Leder og kasserer samt tillitsvalgte som underskriver på vegne av / tegner for lokallaget kan ikke være ektefelle / samboer, eller i nær familie i rett opp / nedadgående linje.

§ 29 Oppløsning

29.1

Oppløsningsvedtak må skje med 2/3 flertall på to påfølgende årsmøter, hvorav det ene er ordinært.

29.2

Ved oppløsning av et lokallag skal lagets aktiva ivaretas av fylkeslaget i minimum tre år, og kan i denne perioden anvendes til reorganisering av lokallaget eller aktivitet innenfor samme geografiske område.

Vedlegg

Vedlegg 1

Praktisk rettleiding for vurdering av inhabilitet hos tillitsvalgte i Mental Helse

1. Tillitsvalgte i Mental Helse er å betrakte som inhabile i behandlingen av saker de eller noen av deres nærstående har en særinteresse i dersom særinteressen kan være egnet til å svekke tilliten til den tillitsvalgtes upartiskhet.

2. En særinteresse som kan føre til inhabilitet vil kunne være et resultat av (ikke uttømmende):

- at den tillitsvalgte har en personlig eller økonomisk egeninteresse i saken.
- at den tillitsvalgtes arbeidsgiver innenfor den tillitsvalgtes ansvars- eller arbeidsområder i bedriften har en særlig interesse i en sak.
- styreverv eller andre verv i selskap eller organisasjoner som har en særlig interesse i et bestemt saksutfall.

3. Det påligger den enkelte tillitsvalgte å vurdere om det foreligger forhold som er egnet til å svekke tilliten til den tillitsvalgtes upartiskhet. Dersom slike forhold foreligger, skal den tillitsvalgte gjøre det organ den tillitsvalgte er medlem av oppmerksom på forholdene.

4. Det aktuelle organ skal ta spørsmål om inhabilitet opp til behandling straks det gjøres oppmerksom på at det kan foreligge inhabilitetsgrunner hos en eller flere tillitsvalgte, eller finner ut dette av eget tiltak. De(n) tillitsvalgte det gjelder skal ikke delta i behandlingen av egen inhabilitet. Den tillitsvalgte kan likevel gis adgang til å redegjøre for forhold av betydning i den utstrekning det er nødvendig for at organet skal ha tilstrekkelige opplysninger om saken til å kunne fatte et vedtak i spørsmålet om inhabilitet.

5. Dersom organet finner at en eller flere tillitsvalgte er inhabil(e), skal organet fatte beslutning om de(n) tillitsvalgte må fratre behandlingen av de saker det gjelder. Tillitsvalgte som fratrer på grunn av inhabilitet skal ikke delta i noen deler av saksbehandlingen.

6. Den tillitsvalgte kan selv velge å fratre på grunn av inhabilitet. Organet skal i slike tilfelle ta dette til etterretning og sørge for at saksbehandling og stemmegivning i den aktuelle saken gjennomføres uten at den inhabile tillitsvalgte er til stede.

7. Dersom en eller flere tillitsvalgte fratrer på grunn av inhabilitet påligger det organet å påse at det er beslutningsdyktig.

8. Konsekvensen av inhabilitet er at et vedtak vil være ugyldig.

Vedlegg 2

Etiske retningslinjer for Mental Helse

1. Generelt

Mental Helse er en medlemsorganisasjon for alle mennesker med psykiske helseproblemer, pårørende og andre interesserte.

Mental Helse arbeider for at alle kan leve et meningsfylt liv og oppleve egenverd og mestring.

Mental Helses formål oppnås gjennom politisk påvirkningsarbeid, folkehelseopplysning, formidling av brukererfaringer og ved å skape møteplasser for våre medlemmer og andre interesserte.

2. Omfang og ansvar

Disse retningslinjene gjelder for alle i Mental Helse.

Sentralstyret er ansvarlig for å gjøre de etiske retningslinjene tilgjengelige i organisasjonen.

Det påligger imidlertid alle som er omfattet av retningslinjene å gjøre seg kjent med dem og medvirke til at de blir fulgt. Styremedlemmer og ledere har et særlig ansvar for oppfølging av retningslinjene og skal fremstå som gode rollemodeller.

Retningslinjene er et uttrykk for Mental Helses grunnleggende syn på ansvarlig og etisk adferd. De er ikke uttømmende, og de dekker ikke alle etiske problemstillinger som kan oppstå. Det kreves god dømmekraft for å avgjøre om en bestemt handling eller beslutning er etisk forsvarlig. Er det tvil skal Mental Helse nasjonalt, ved organisasjonsrådgiver, kontaktes for veiledning.

Overtredelse av de etiske retningslinjene vil ikke bli tolerert, jf. § 8 i vedtektene.

3. Personlig adferd

3.1 Likeverdighet og diskriminering

Mental Helse erkjenner og verdsetter at alle mennesker er unike og verdifulle og skal respekteres for sine individuelle evner. Mental Helse aksepterer ingen form for trakassering eller diskriminering.

Mental Helse erkjenner videre et spesielt ansvar for å ta hensyn til ulike psykiske utfordringer, funksjonsnedsettelse og/eller kronisk sykdom.

Alle i Mental Helse har ansvar for å bidra til et godt samarbeidsmiljø.

3.2 Trakassering

Mental Helse har nulltoleranse for trakassering og overgrep. Alle i Mental Helse skal behandle andre med respekt og avstå fra alle former for kommunikasjon, handling eller behandling som kan oppleves som krenkende.

Her legges følgende definisjon av mobbing og trakassering til grunn:

«En situasjon der en person systematisk og over tid følger seg utsatt for negative handlinger fra en eller flere andre, på en slik måte at personen som rammes har vanskelig for å forsvare seg mot den aktuelle handlingen. Ulikhet i maktforhold er sentralt i denne definisjonen.»

(Einarsen & Hellesøy 1998)

Følgende handlinger kan betraktes som mobbing/trakassering dersom de foregår systematisk over tid:

- Sårende erting/fleiping, ironiske kommentarer, latterliggjøring og baksnakking.
- Rykter.
- Sosial utestenging.
- Organisatorisk utstøtelse.
- Urettmessig beskyldning for dårlig utførelse av arbeid, nedvurdering av faglig dyktighet, fratakelse av oppgaver og ansvar.
- Personlig angrep.
- Trakassering og/eller nedvurdering på bakgrunn av kjønn, alder, rase, religion/tro, utseende, seksuell legning eller utdanning.
- Uønsket seksuell oppmerksomhet, seksuelle bemerkninger og /eller atferd.
- Stadig negative bemerkninger i det åpne rom.

Bruk av humor og ironi vil ikke være mobbing når det er gjensidighet i fleiping, eller hvor det er balanse i relasjonen.

3.3 Alkohol og andre rusmidler

Man skal være forsiktig i sin omgang med og servering av alkohol, og ikke være påvirket av alkohol eller andre rusmidler i arbeid eller under utøvelse av tillitsverv i Mental Helse. Det skal tas hensyn til medlemmer som av ulike grunner ikke drikker alkohol. Mental Helses midler skal under ingen omstendighet brukes til å dekke utgifter til alkohol.

3.4 Konfidensialitet

Alle i Mental Helse skal behandle sensitiv informasjon med aktsomhet og lojalitet, også når man ikke er pålagt taushetsplikt. Man skal være varsom med å diskutere indre anliggender i Mental Helse under slike forhold at diskusjonen kan overhøres av uvedkommende.

3.5 Forvaltning av verdier

Mental Helses økonomiske midler er i hovedsak basert på bevilgninger og støtte fra offentlige myndigheter. Alle i Mental Helse har et ansvar for at Mental Helses midler benyttes på en forsvarlig måte og i tråd med alle lover og regler. Det skal være åpenhet rundt økonomiske disposisjoner. Grovt økonomisk utroskap vil bli politianmeldt.

Mental Helses eiendom og eiendeler skal forvaltes og sikres på en behørig måte. Alle i Mental Helse skal overholde organisasjonens krav til sikkerhet rundt adgang til og bruk av Mental Helses fasiliteter, IT-ressurser og tilgang til elektroniske ressurser og dokumenter.

4. Integritet og interessekonflikt

4.1 Habilitet

De som representerer Mental Helse, skal ikke søke å oppnå fordeler for seg selv eller sine nærstående som er upassende eller på annen måte kan tenkes å skade Mental Helses interesser. Med nærstående menes familie eller nære venner, samt selskaper man eiere og som man har betydelig innflytelse over eller på annen måte kontrollerer.

Man kan ikke ta del i eller søke å påvirke en beslutning under omstendigheter som kan forårsake en faktisk eller oppfattet interessekonflikt. Slike omstendigheter kan vær enten personlig interesse i saken – økonomisk eller på annen måte – direkte eller gjennom personer eller selskaper / organisasjoner med nær tilknytning.

De som representerer Mental Helse, må være spesielt varsomme med beslutninger som kan oppfattes å begunstige seg selv eller nærstående.

Skulle en potensiell interessekonflikt oppstå, skal man på eget initiativ opplyse om inhabilitet eller interessekonflikt. Interessekonflikter er ikke alltid opplagte, så i tvilstilfeller skal nærmeste overordnede beslutningsorgan eller person rådføres.

4.2 Gaver, fordeler og bestikkelser

De som representerer Mental Helse skal ikke – for å oppnå eller beholde fordeler i utførelsen av oppgaver eller tillitsverv – tilby, love eller gi noe av økonomisk verdi eller annen utilbørlig fordel til en annen part for å få vedkommende til å utføre, eller unnlate å utføre, noe i tilknytning til sine plikter. Dette gjelder uavhengig av om fordelene tilbys direkte eller gjennom en mellommann.

I utførelsen av arbeid eller tillitsverv for Mental Helse skal den som representerer Mental Helse heller ikke be om, akseptere eller motta noen form for utilbørlig fordel som kan påvirke egne beslutninger.

Gaver eller andre begunstigelser til forbindelser skal skje i samsvar med akseptert, god forretnings- og organisasjonsskikk. Formålet med eventuelle gaver, representasjon eller øvrige utgifter må under ingen omstendigheter være å påvirke mottakeren til å utføre sine plikter på en urettmessig måte.

De som representerer Mental Helse har ikke lov til å ta imot gaver eller andre fordeler fra leverandører og andre forbindelser som kan påvirke, eller oppfattes å påvirke, integritet eller uavhengighet.

Hvis man tilbys eller har mottatt slike begunstigelser utover normale oppmerksomhetsgaver eller fordeler (ref. statens satser for gaver utenfor ansettelsesforhold), skal man straks melde fra.

4.3 Politiske bidrag

Mental Helse skal aldri yte økonomiske bidrag til politiske partier. Dette forhindrer ikke Mental Helse i å støtte politiske synspunkter som fremmer Mental Helses interesser.

4.4 Sosiale medier

Sosiale medier er viktige for å spre informasjon og skape dialog. De som representerer Mental Helse oppfordres til å delta i sosiale medier, ikke minst for å bidra til å fremme organisasjonens saker og synspunkter på en positiv måte.

De som representerer Mental Helse, skal vise aktsomhet når de bruker sosiale medier. Synspunkter og ytringer kan oppfattes som synonymt med Mental Helse, og alle oppfordres til å vise samme varsomhet, omtanke og dømmekraft på sosiale medier som det er naturlig å gjøre i andre sammenhenger.

5. Varsling

Mental Helse ønsker å ha en åpen organisasjonskultur, der det er aksept for å ta opp bekymringer og å reise kritikk. Varsling er viktig både for Mental Helse og for samfunnet fordi kritikkverdige forhold kan rettes opp og bidra til å utvikle Mental Helse videre.

Alle som får kjennskap til det man mener er kritikkverdige forhold, eller forhold som strider mot regler og retningslinjer som gjelder for Mental Helses virksomhet, oppfordres til å melde fra om disse. Alle i Mental Helse har plikt til å varsle om kriminelle forhold og om forhold der liv og helse er i fare.

Som utgangspunkt skal varsling skje muntlig eller skriftlig til styrets leder, organisasjonsrådgiver eller generalsekretær.

Varsleren kan være anonym så lenge saksbehandlingen tilsier at det er mulig, men et skriftlig varsel må signeres med navn på varsleren.

Varsler informeres om behandling av varselet.

Rutine for varsling av mobbing og trakassering er tilgjengelig på www.mentalhelse.no

Vedlegg 3

Retningslinjer for kontrollutvalgets arbeid

1. Mental Helses kontrollutvalg er et uhildet organ og skal bestå av leder og fire medlemmer. Disse velges på Mental Helses ordinære landsmøter og velges for landsmøteperioden. Utvalget skal ha minst en regnskapskyndig person blant medlemmene. Kontrollutvalget kan i funksjonstiden ikke inneha andre verv i organisasjonen.

Valgkomitéen kan oppnevne nye medlemmer til kontrollutvalget dersom valgte medlemmer fratrer i årsmøteperioden. Dersom mer enn 50 % av kontrollutvalget fratrer samlet i årsmøteperioden, skal det innkalles til ekstraordinært landsmøte for nytt valg av medlemmer.

2. Leder innkaller til møte(r) etter behov, eller når et flertall av medlemmene i kontrollutvalget krever det. Det skal minst gjennomføres ett møte hvert kvartal. Det skal føres protokoll fra kontrollutvalgets møter. Ved delt innstilling i kontrollutvalget, skal flertallets og mindretallets begrunnelse vedlegges.

3. Kontrollutvalget skal uttale seg om Mental Helses budsjetter og regnskap og vurdere om utgifter og inntekter står i rimelig forhold til organisatoriske vedtak. Kontrollutvalget skal informeres i alle saker om økonomisk mislighold. Utvalget skal kunne uttale seg om nye økonomirutiner.

4. Kontrollutvalget skal etterskuddsvis kunne uttale seg om vedtak i organisasjonen er fattet i tråd med organisasjonens vedtekter og øvrige styringsdokumenter. I den utstrekning kontrollutvalget finner det nødvendig for å kunne uttale seg, kan det kreve innsyn i relevante dokumenter i hele organisasjonen.

5. Dersom kontrollutvalget mener det er nødvendig, skal de få tilsendt sakspapirer og grunnlagsmateriell i saker som skal behandles i sentralstyret og ledermøter på samme tidspunkt som medlemmene i de aktuelle organene mottar dem.

6. I den utstrekning kontrollutvalget finner det nødvendig, kan det kreves innsyn i relevante dokumenter i hele organisasjonen, også lokal og fylkeslag såfremt dette også begrunnes skriftlig i innsynskravet.

7. Kontrollutvalget skal årlig uttale seg skriftlig om:

- sentralstyrets årsberetning og regnskap gir en korrekt fremstilling av Mental Helses aktivitet.
- om sentralstyret har ledet Mental Helse i samsvar med vedtak fattet i landsmøtet.

8. Kontrollutvalgets rapport fremlegges for på første ledermøtet hvert år for foregående år. Kontrollutvalgets rapport legges også frem som egen sak i landsmøtet og presenteres av leder eller bemyndiget person.

9. Kontrollutvalget kan ved skriftlig forespørsel foreta bindende tolkninger av vedtektene og øvrige vedtak fattet av landsmøtet, dersom man ikke har klart å komme til enighet om tolkningen på et lavere nivå i organisasjonen eller sentralstyret har behov for en klarlegging av dette spørsmålet for å kunne utøve sine plikter på best mulig måte. Fortolkninger har virkning frem til disse eventuelt overprøves av et senere landsmøte, eller til fortolkninger omgjøres av utvalget. Fortolkning med begrunnelse rapporteres til sentralstyret, som har ansvar for å gjøre den kjent i organisasjonen.

10. Kontrollutvalgets medlemmer er forpliktet til konfidensiell behandling av organisasjonens dokumenter samt kommunikasjon med organisasjonens medlemmer, og skal signere egen erklæring på dette. Kontrollutvalgets medlemmer pålegges videre å ivareta sitt verv på en profesjonell måte opp mot sitt medlemskap i organisasjonen.

11. Kontrollutvalget kan i behandling av saker hvor det er påkrevet innhente eksternt faglig bistand, såfremt dette er innenfor rimelige rammer og det varsles til sentralstyret i forkant.

12. Endringer i kontrollutvalgets mandat vedtas av landsmøtet.

Vedlegg 4

Retningslinjer for valgkomitéens arbeid

Valgkomitéen skal være uhildet i sitt arbeid, og skal fremme innstilling på kandidater til organisasjonens øverste verv i henhold til vedtektene. Disse retningslinjene skal sikre at komitéen arbeider godt og sikrer rett kompetanse til de ulike vervene.

1. Valgkomitéen velges på landsmøtet for landsmøteperioden i henhold til organisasjonens vedtekter. Valgkomitéen kan ikke inneha verv i organer de skal innstille kandidater til, med unntak av valgkomité.

Arbeidsoppgaver Valgkomitéen:

- Skal begynne sitt arbeid senest ett år før landsmøtet og tidlig utarbeide en fremdriftsplan.
- Skal invitere lederen av forrige valgkomité til det første møtet i nyvalgt valgkomité.
- Skal sette seg inn i organisasjonens oppgaver og mål, og avklare sitt mandat og hvilke verv som skal bekles.
- Skal få tilgang til protokollene for organene de skal foreslå kandidater til.
- Skal invitere fylkes- og lokallag til å komme med forslag på kandidater. Alle organisasjonens medlemmer har mulighet til å fremme forslag på kandidater.
- Skal kartlegge om sittende kandidater ønsker gjenvalg.
- Skal ha samtale med alle, både de sittende og de foreslåtte kandidatene. I samtalen kartlegges kandidatenes kjennskap til organisasjonens oppgaver, mål og verdier, og deres oppfatning av disse, samt kandidatenes arbeidskapasitet. Alle kandidater skal behandles likt.
- Kan, for å observere, møte med én eller flere av sine medlemmer i de organer det skal fremmes kandidater til.

- 2.** All formell kommunikasjon skal skje på valgkomitéens e-post valgkomiteen@mentalhelse.no
- 3.** Møtene er formelle, og valgkomitéen skriver referat fra møtene til internt bruk i komitéen.
- 4.** Valgkomitéens medlemmer er forpliktet til konfidensiell behandling av sensitive opplysninger, organisasjonens protokoller og eventuelle andre dokumenter. Komitéens medlemmer har taushetsplikt om det de får kjennskap til i sine verv. Alt materiell med konfidensielt innhold skal makuleres når komitéen har avsluttet sitt arbeid.
- 5.** Valgkomitéens innstilling på kandidater skal foreligge i henhold til vedtektene. Innstillingen skal så langt det er mulig ta hensyn til kjønn, alder, geografi og kulturell bakgrunn.
- 6.** Valgkomitéen plikter å være til stede på landsmøtet. Leder, eller den komitéen utpeker, presenterer valgkomitéens arbeid. Presentasjonen bør inneholde valgkomitéens sammensetning, hvordan komitéen har arbeidet og innstillingen med begrunnelse.

